

Ernst & Young Baltic AS
Tonis.Elling@ee.ey.com

Teie 08.09.2026

Meie 01.10.2026 nr 5-1/3627-2

Võlakirjade müügi maksustamine

Lugupeetud Tõnis Elling

Nõustume Teie seisukohaga, et võlakirjade müük on maksuvaba finantsteenuse käibemaksudirektiivi artikli 135 lõike 1 punkti f ning käibemaksuseaduse § 16 tähenduses.

Samas ei nõustu me seisukohaga, et krediiciasutuse poolt teisele isikule kuuluva võlakirja müümisel moodustab maksuvaba käibe väärtuse üksnes võlakirja ostu- ja müügihinna vahe. Loeme maksuvaba käibe väärtuseks võlakirja müügihinna ehk summa, mille krediiciasutus võlakirja võõrandamise eest on saanud või saab.

Käibemaksuseaduse § 12 ning käibemaksudirektiivi artikli 73 kohaselt on käibe väärtuseks tasu, mille teenuse osutaja teenuse eest on saanud või saab. Seega ei sõltu käibe väärtus teenuse osutaja majandusliku panuse suurusest ega tema teenitud marginaalist, vaid sellest summast, mis talle tehingu eest makstakse.

Käibemaksuarvestus põhineb kaupade võõrandamise ja teenuste osutamise maksustamisel ning sisendkäibemaksu mahaarvamise õigusel. Kuigi maksuvaba käibe puhul sisendkäibemaksu mahaarvamise õigus üldjuhul puudub, ei tulene sellest, et maksuvaba käibe väärtuseks oleks üksnes teenuse osutaja loodud lisandväärtus või teenitud marginaal. Käibemaksuseaduses ega käibemaksudirektiivis ei ole võlakirjade müügile kehtestatud erandit, vaid neid käsitatakse sarnaselt teiste väärtpaberitega.

Käibemaksudirektiivi artikli 28 kohaselt käsitatakse isikut, kes tegutseb enda nimel, kuid teise maksukohustuslase eest, ise teenuste osutajana. Vahendusteenuse erireegel, mille kohaselt kajastatakse käibena üksnes vahendustasu, tuleneb käibemaksuseaduse § 2 lõikest 11. Teie kirjeldatud olukorras ei ole selle sätte kohaldamise eeldused täidetud, kuna krediiciasutus tegutseb tehingus enda nimel.

Viidatud Euroopa Kohtu lahendid kohtuasjades C-172/96 ja C-93/10 käsitavad käesolevast juhtumist erinevaid olukordi. Kohtuasjas C-172/96 oli vaidluse all valuutavahetustehingute

maksustatav väärtus olukorras, kus vahetatavad valuutad ei kujuta endast teineteisele vastutasu teenuse eest. Võlakirja müügi korral saab krediidasutus võlakirja võõrandamise eest kindlaksmääratud rahalise tasu ega tee rahalist vastusooritust väärtpaberi saajale. Kohtuasi C-93/10 puudutas seevastu küsimust, kas halbade nõuete ostmine nende nominaalväärtusest madalama hinnaga kujutab endast teenuse osutamist, mitte käibe väärtuse määramist väärtpaberite võõrandamisel.

Olete viidanud ka Riigikohtu halduskolleegiumi otsusele asjas nr 3-3-1-47-10. Nimetatud lahend käsitleb nõuete loovutamist. Käesoleval juhul ei ole aga tegemist nõude loovutamisega, vaid võlakirja ehk väärtpaberi võõrandamisega, mis ei ole samastatav nõude loovutamisega. Seetõttu ei saa nimetatud lahendist teha järeldusi võlakirjade müügi käibe väärtuse kohta.

Käibemaksudirektiivi ja käibemaksuseaduse kohaselt käsitletakse võlakirja võõrandamist väärtpaberi võõrandamisena. Seetõttu tuleb krediidasutuse poolt enda nimel võlakirja võõrandamisel lugeda maksuvaba käibe väärtuseks kogu võlakirja müügihind ehk summa, mille krediidasutus tehingu eest saab, mitte üksnes tehingust saadud marginaal või vahendustasu.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Erle Kõomets
maksu- ja tollipoliitika osakonna juhataja

Sirje Pulk 5885 1469
Sirje.Pulk@fin.ee